

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfize-
tések és a lap szétküldésére
vonatkozó fejszólások inté-
zendők.
***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÄJER LAJOS

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K
Félévre ——— 12 K
Negyedévre ——— 6 K
Egy hóra ——— 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagyberek, 1913.

XLII. évfolyam, 105. szám.

Csütörtök, május 8.

Mi jól vagyunk.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, május 8.

A nemzeti munkapárt bizvást elmondhatja önmagáról: mi jól vagyunk, nekünk jól megy. Mig az ellenzék oldalán most már teljes a fölfordulás, addig a nemzeti munkapárt egyre gyarapodik erőben. A pártnak ama tagjai, akik a választójogi javaslat tárgyalása alkalmával kiléptek, egymásután jelentik be a pártba való visszalépésüket s közülük még az egyelőre ingadozók és habozók is — mint Sándor Pál — félreérthetetlen nyilatkozatokat tesznek, hogy a szövetség ellenzék elköptatott és sokszoros kudarcokkal végződött taktikáját nem helyeslik s azzal szolidaritást nem vállalnak. Ugyanezt demonstrálják a törvényhatóságok határozatai is. Fejérmegyében például — ebben az ősidők óta par excellence ellenzéki vármegyében — a törvényhatósági bizottság közgyűlésén a jelen volt tagok nagy többsége elvetette a kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt, noha az ellenzéknek oly kiválóságai szervezték és vezették személyes megjelenéssel a mozgalmat, mint Zichy Aladár, Károlyi József és Batthyány Tivadar grófok. Mégis kudarc lett a vége. Somogyvármegyében pedig még csak tárgyalására se kerülhetett a sor a bizalmatlansági indítványnak, mert az indítványozó látván a munkapárt többségét, a benyújtott indítványt elszontyolodva visszavonta.

Ezek pozitívumok a munkapárt helyzetének megingathatatlan erőssége és a kormány iránt országsszerte mindinkább megnyilatkozó bizalom elvitathatlansága mellett.

A negatívumok pedig magának az ellenzéknek száználmas vergődésében és belső bajainak siralmas sokféleségeiben jelentkeznek. Vezérek és alvezérek egymás háját tépik és bár ők maguk is érzik, hogy valamit tenni kellene, legfeljebb csak abban tudnak megegyezni, hogy — semmit sem tesznek. De a semmittevésnek ez a politikája is csak átlátszó takarójául szolgál azoknak a belső kinlódásoknak és robbantó torzszalkodásoknak, melyek a szövetség ellenzék kebelében már hónapok óta dülnek. Olyanforma az egész ellenzék, mint a jóléteből elszegényedett család, melynek tagjai ádáz gyűlölettel egymást okolják a vagyoni összeomlásért. A vagyonos családok gyermekei gondok nélkül jobban megférnek egymás mellett atyafiságos békeességben, de ha beüt a krach, menten kész a vérrokon-háboru. Az ellenzék hitványan és könnyelműen elpazarolta az elvek gazdagságát s a tékozló fiuk most egymást okolják. „A szegénység veszekszik” — mondja találóan a közmondás.

Ezzel a veszekedéssel, a képviselőház-

ból való ok- és céltalan távolmaradással s a komoly rendes munkától való folytonos meneküléssel pedig az ellenzék csak önmagát gyöngíti s ha önmagát gyöngíti, azzal természetesen, negatív formában, erősíti a kormányt és munkapártot, mert könnyíti ellenfelének helyzetét a szüntelen megfutamodásaival annak diadalát fokozza.

A nemzeti munkapárt tehát ily helyzetben s a maga igazainak és végzett munkája helyességénél, meg az ország közvéleménye rokonérzésének önérzetes tudatában valóban bizvást mondhatja: mi jól vagyunk. Az ellenzék csak hadd törődjék a saját bajaival.

A népfürdőkről.

II.

Nagyberek, május 8.

Előbbi cikkemben kifejtettem, hogy mily fontossággal bír a közegészségügyre, valamint a népnevelésre az iskolafürdők felállítása.

A népfürdők létesítésének kérdése a közegészségügynek és így a gyakorlati társadalompolitikának is ehető és nagyfontosságú kérdése.

A társadalom vagyontalan rétegének, a munkásoknak — kik nehéz testi munkával keresik kenyerüket — munkaközben leginkább szennyeződnek, azoknak van legnagyobb szükségük alapos és gyakori tisztálkodásra vagy a fűrésztésre resp. fürdésre, azonban a fürdő drágasága és rossz anyagi helyzetük nem engedi azt meg és ezen ellentétekből származnak a sok és súlyos közegészségi bajok.

Bebizonyított tény az, hogy a munkásosztály körében fordulnak elő aránylag is a leggyakrabban és terjednek el legyorsábban egy a járványos hveny fertőző betegségek, mint a pusztító idült lefolyású fertőző betegségek.

Igy dr. Pikler kimutatta, hogy Budapesten a szegénysorsu lakosságnál huszonegyszer akkora a halandóság a tüdőveszben, mint a vagyonosabb társadalmi osztályokban.

De a Budapesten 1910—11-ben fellépett kolera és kúteges hagymáz áldozatai is mind a szegény néposztályból kerültek ki, úgy hogy megdönthetetlen érvekkel bebizonyítható, hogy a szegénységben rejlik a fő ok a fertőző betegségekre. Ezekhez persze hozzájárul még a lakástulzusufoaltság, rosszabb táplálkozás, tudatlanság és nehéz testi munka folytán a szervezet ellenálló képességének csökkenése, de legsúlyosabban latba eső okok egyike a tisztáltságnak.

Az élettani kutatás bebizonyította, hogy a bőr zavartalan működése az egész szervezet anyagcserejére is különös nagy fontossággal bír. Tudva van, hogy a bőr a legfontosabb kiválasztó szereink egyike; annak pórusin keresztül 24 órában körülbelül 900, azaz majdnem egy liternyi folyékony és gáznemű anyag távozik el. A bőr számtalan mirigyéből távozó zsiradéknak, izzadtságnak egy része ott marad a bőr felszínén, benne a bakteriumok, élősdiek és betegségeket okozó csirák milliói fejlődnek ki. A bőr természetes ellenálló képessége ezáltal csökken, a kárt okozó csirák kis sérüléseken keresztül — melyek szemmel nem is láthatók — bejutnak a vérkeringésbe és súlyos megbetegedéseknek lehetnek okozói. De a bőrre rakódnak le az ipari munkában feldolgozott anyagoknak az egészségre káros, a szervezetre esetleg mérgező pora is. Különösen kezünk bőre van kitéve a legkülönbözőbb eredetű szennyeződéseknek. Lassar berlini tanár a német nép-

fürdőmozgalom nagyérdemű előharcosa jól jellemzi a kéz szerepét egy a XIV. nemzetközi közegészségügyi kongresszuson tartott előadásán, mikor az iskolás gyermekek számára követel mosdóhelyiségeket: „hol mosakodják az iskolás gyermek? A hancurozás után árnyékszék, aztán az uzsonna elfogyasztása, aztán az osztályba, az udvarra, mindig olyan kézzel, melynek gyakori mosása valóságos nemzeti jótétemény volna.“ De a körmök alatt felgyült piszokba is található sok fertőző csira, így a tuberkulózis bacillus bőrfarkast idéz elő; valamint az orbánc is a körmök által oltatik az emberbe. Szóval minden járványos betegség elleni intézkedésünk alapján véve nem más, mint küzdelem a piszok ellen.

Elég szomorú azt tudni, hogy hazánkban legtöbb ember kétszer fürdik életében és pedig egyszer mikor a bába fűrészi és másodsor akkor, amikor meghalt, azaz mikor temetés előtt mosdatják.

Az említettek közül kétséget kizáró módon következik, hogy a szenny elleni küzdelem a járványok és népbetegségek elleni küzdelemmel. Jó népfürdők létesítése nemcsak szép és nemes feladata volna a társadalomnak, hanem elsőrendű kötelessége is volna üdvös népnevelés céljából.

Dr. Kuszting János.

(Folytatjuk.)

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap este Budapestről visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Esküvő.** Ma délelőtt fél 11 órakor tartotta esküvőjét Pelt Géza uradalmi tisztartó Bogcha Ilonkával, Bogcha Márton megyei árvaszéki helyettes elnök leányával. A polgári aktusnál Menyhárt Károly nagybecskereki kincstári ispán és dr. Irmay Nándor bégafői orvos szerepeltek tanúként. A róm. kath. templomban pedig Magyary Pál pápai kamarás, apátplébános adta az egyház áldását a fiatal párra.

— **Katonai szemle.** Nónay Dezső ezredes, a m. kir. szegedi 5. honvéd gyalogezred parancsnoka folyó hó 8., 9. és 10.-én szemlét tart a helybeli honvéd zászlóalj fölött.

— **A gyermeknapi gyűjtés.** A nagybecskereki gyermeknapon gyűjtött jótékonycélu összeg, mint most a gyermekvédő liga itteni fiókjának vezetősége tudatja velünk, még 161 K 61 fillérrel gyarapodott, amely magán és másnemű adományokból gyűlt össze. Így ezzel az újabb gyűjtéssel kiegészítve, a gyermeknapi gyűjtés végleges eredménye 838 K és 64. f.

— **Köszönet.** Torontálvármegye tisztikara a néhai Keresztes Aladár ravatalára helyezett koszoru után fennmaradt 15 K 80 fillért a gyermekbarát egyesületnek adományozta. Az egyesület vezetősége ez uton is hálás köszönettel nyugtázza az adományt.

— **A törökbecsei képviselőválasztás.** A dr. Bogdán Zsivkó halálával megüresedett törökbecsei választókerületben, a vármegye központi választmánya a képviselőválasztást május 17-ére tűzte ki s választási elnökül dr. Pollák Győző nagybecskereki ügyvédet küldte ki.

— **A zágrábi őszi vásár.** A zágrábi „Őszi vásár“ rendező-bizottsága a következő értesítést küldte be lapunknak:

„Zágrábban, Horvátország szép fővárosában augusztus 15-ike és szeptember 8-ika között egy őszi vásárt rendeznek. Egy áruminta kiállítás és egy honi textilipari kiállítás is készülődik; szórakozásról lesz gondoskodva. A horvát idegenforgalmi

iroda Bosznia-Herczegovinából, Dalmáciából és a Balkán államokból kirándulásokot fog rendezni, úgy hogy üzleti szempontból kereskedőink és gyárainknak részvétele ajánlatos. A vásár-bizottság irodája: Zágráb, Ferencz József-tér 15. érdeklődőknek válaszbélyeg ellenében díjmentesen ad minden felvilágosítást.

— **Weisz Izidor meghalt.** Városunk és vármegyénk közéletében sűrűn arat a halál. Egymásután dőlnek ki a sorból közéletünk és társadalmi életünkben a tevékeny férfiak. Alig parentáljuk el az egyiket, már követi más. Most Nagybecskerek kereskedő világát éri a gyász. Egyik legrokonszenvesebb, legtiszteletre méltóbb tagja: Weisz Izidor nagykereskedő, a Ferencz József-rend lovagja dől ki hirtelenül az élők sorából s rövid betegeskedés után 65 éves korában má elragadta a halál. Őszinte részvételt fogadják a gyászhirodák, aki az elhunytat ismerte. A kedves modoru előzékeny urat mindenki szerette s ahol csak szerepelt, mindenütt becsülés környezte. Mozdékony, tevékeny férfi volt, aki részt veit minden nemes és hasznos munkában s munkásságával, áldozatkészségével igyekezett minden jóra való törekvést előmozdítani. Tagja volt a vármegye törvényhatóságának, a városi képviselőtestületnek, a Torontálmegyei Takarékos és Hitelbank igazgatóságának, a kereskedelmi és iparkamarának s buzgón tevékenykedett a testületi és egyesületi életben. Mint szakképzett kiváló kereskedő általános tiszteletnek örvendett kereskedőtársai körében is s kereskedelmi és társadalmi tevékenységét a királyi kegy is elismeréssel méltatta, mikor a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Élénk tevékenységet fejtett ki az izraelita hitközségben is, amelynek hosszú évek óta elnöke volt. Nemrégiben szélhűdés érte az öreg urat s azóta beteg. Állapota napról napra súlyosbodott, míg végre ma reggel kiszenvedett. Halála hírére kitűzték a gyászlobogót a vármegyházára, városházára, az izr. hitközség épületére s a Torontáli Bank palotájára.

— **A csodaszép május.** Írók és költők sokat zengtek a csodaszép májusról s minden formában megénekelték már a május gyönyörűségeit, szépségeit, virágillatos levegőjét s napfényének aranyos sugarait. Az utóbbi években azonban nagyon meg lehetnek akadva a poéták, mert lantjaik hurján megéberednek az ujjuk a hidegtől s a dermesztő szélről és az égről lezuhánó fagyos esőtől olyan náthát kapnak, hogy elmegy a kedvük a dicsőítő énektől. Maholnap a „csodaszép május“ az esztendő legcsúnyább és legkellemetlenebb hónapja lesz. Mig márciusban és áprilisban meglehetősen részünk volt a tavaszi derűben és verőfényben, addig az igazi tavaszi hónap, a május boruval, hideggel és piszkos sárral van tele. Jó, még ha fagy nem járunk a csodaszép májusnak, de eddig még csak kellemetlenséget láttunk belőle. Napok óta komor felhők takarják el a szép tavaszi eget, a dermesztő szél télikabátba bujtatja az embereket s a szobákban a kandalló tüze csillámlik föl. Haj, csodaszép május hová lettél?

— **Koszorúmegváltás.** A Torontálmegyei Takarékos és Hitelbank igazgatósága Weisz Izidor igazgatósági tag elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén az elhunyt által alapított és az intézetnél kezelt jótékonyági alapítvány javára 100 koronát, a felügyelő-bizottság pedig 50 koronát adományozott. Ugyanezen célra az intézet vezérigazgatója Steinitzer Géza 60 koronát és az intézet tisztviselői kara 40 koronát adományozott.

— **Belefulladt a dézsába.** L o c h Mária nagyszentmiklósi egy éves kislány tegnapelőtt odahaza kinn játszadozott az udva-

ron. A gyerek valahogy közeljutott a baromfiak számára az udvaron elhelyezett dézsához; ott játszott a csöpség egy darabig, a vizet paskolva kezével, amikor egyszerre egyensúlyt veszített és beleesett a dézsába. Mire az egyik béres észrevette, a kislány már belefulladt a vízbe. A nagykiindai kir. ügyészség megindította a vizsgálatot annak kiderítése végett, hogy a kislány halála körül nem terhel-e valakit gondatlanság.

— **Agyonverték a fiai.** Szegedről jelentik: A szegedi tanyák egyikén T a n á c s Ferenc gazdálkodót agyonverték a saját fiai, mert nem akarták tovább tűrni édesanyjuk állandó kínzását. Tanács ugyanis iszákos természetű ember volt és amikor ittas állapotban hazajött, mindig agyonkinozta a feleségét és a kisebb gyermekeket. Tegnapelőtt is részegen tért éjszaka haza és neki esett családjának. Feleségét fojtogatni kezdte, mire a két nagyobb fiu odaugrott, megragadták apjukat és kivitték az udvarra. Rövid idő múlva visszatértek és reggelig csend volt a tanya körül. Reggel azután a husz éves László nevű fiu megjelent az alsótanyai rendőrségen és előadta, hogy apját az udvaron halva találták. A rendőrség kiszállott és megállapította, hogy a gazdát agyonverték. A keresztkérdésekre a fiuk beismerték tettüket. A rendőrség a két gyilkos fiut letartóztatta és be szállította az ügyészség fogházába.

— **A vagonhiányból eredő károk megelőzése.** Az őszi várható tömeges áru- és terményszállítás, továbbá a Máv. folyamatban levő beruházási munkálataihoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegekben való szállítása a vasut teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogja igénybe venni, hogy a kocsihány aligha lesz elkerülhető. A kocsihányból eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkentése érdekében a temesvári kereskedelmi és iparkamara már most figyelmzetteti az érdekeltséget, hogy a szállítási időhöz nem kötött tömegáru (épület- és tűzifa, szén, só, érc, kavics, kő stb.) zömét még a tavaszi és nyári hónapokban, mindenesetre azonban az erősebb őszi forgalom beállta előtt, augusztus hó végéig lehetőleg elszállítsák.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele“ nagybecskereki főkjá minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Május 17. Közig. bizottság ülése.

Színház, Irodalom.

A nagybecskereki új színház.

— **Tárgyalás a pályanyertes tervről.** —

Nagybecskerek, május 8.

Torontálvármegye színügyi bizottsága ma délnél dr. Dellimánics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a nagybecskereki új színház terveire kiírt pályázaton a kivitellel megbízott építőművészek pályanyertes tervével foglalkozott, hogy annak a helyi viszonyokhoz való alkalmazását és esetleges módosítását megbeszélje.

Az ülésen részt vettek: Jankó Agoston, dr. Vincze Ernő, Steinitzer Géza, Poroszkay Béla, dr. Pollák Győző, Somfai János és a pályanyertes építészek részéről Földes Ede budapesti műépítész.

Az ülésen Földes Ede részletesen ismertette a színházépület tervét, elhelyezését és beosztását.

A színházépület elhelyezésére a Záp-

olya- és Aradáci-utcák sarkán levő Karácsonyi-féle telek szolgál. A Zápolya-utca és az Aradáci-utca sarka parkot fog képezni s maga a színházépület főhomlokzatával az Aradáci-utca kerül. A Zápolya- és az Aradáci-utcák sarkán levő park elejére közvetlen a sarkon díszes pavillon lesz, amelynek földszintje cukrászda, emellete pedig fényképezési műteremnek szolgál.

A Zápolya-utca fog kiszögelleni a színházépületből egy modern díszes vendéglői helyiség három nagy étteremmel, amelyek egyike 17 méter hosszú és 11 méter széles, míg a másik kettő 12-12 méter szélességű és hosszúságu terem. Az éttermek közvetlen összeköttetésben lesznek a színházzal.

A színházépületbe az Aradáci-utcaáról díszes följáró vezet az előcsarnokba, majd innen a foyerbe és nézőtérre. A nézőtér 16 méter széles és ugyanolyan hosszúságu.

A terv szerint a földszinten 334 ülőhely lesz, az emeleten pedig 29 páholy. Földszinti és másodemeleti páholyok nem lesznek. Az erkély és a karzat 300 személy befogadására szolgál. A nézőteret mindkét oldalról tágas folyosók veszik körül, amelyeket csak pillérek választanak el a nézőtértől. Az összes páholyok és többi helyek úgy vannak tervezve, hogy teljesen át lehet tekinteni a színpadot minden helyről. Az emeleten van szintén külön foyer.

A nézőtér pódiumon lesz elhelyezve, úgy hogy azt táncteremmé lehet átalakítani.

A színházépület hátsó részében van a színpad, az öltözők, próbatermek, díszlet-raktár, minden megfelelő számban és beosztással, földszinti és emeleti elhelyezéssel. A színpad a nézőtérnél is nagyobb méretű, úgy hogy tökéletesen megfelel a mai színpadépítési kellekeknek.

A színpadi rész mögött tágas udvar lesz s az egész épületet annyi hely veszi körül, hogy kényelmesen lebonyolítható a kocsiforgalom minden irányban. Az Aradáci-utcai részen a színházépülettől külön a szomszédházak tűzfalának támasztva ismét egy pavillon épület lesz, amelyben a portás lakását helyezik el. Ez a pavillon egyúttal a szomszédos házak tűzfalát képezi ki építészetileg.

Az új színház tervét a színügyi bizottság általános tetszéssel és elismeréssel fogadta s csupán azt a módosítást követte ki, hogy még hat páholylyal szaporíttassék a páholyok száma, azonkívül, hogy a cukrászdaépület terasszal köttessék össze a vendéglői épülettel, ami a tervezetnek nagyobb megváltoztatása nélkül lehetséges.

* **Fürdő- és forrásismertetést** adott ki az orsz. balneologiai egyesület a kebelébe tartozó hazai fürdőkről és forrásokról. A díszes könyv 180 oldalos, sikerült képek tartják s minden irányban felvilágosítással szolgál a fürdőkre utazóknak. Magyarország fürdőtérképe és a közvetlen vonatok menetrendje teszik még használhatóbbá az ügyes könyvet. Könyvkereskedésekben, vasutállomásokon 1 K-ért kapható.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillert többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap 20 filler

70 " 12 "

Adócox (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és laposkák bronx- és szinnyomás valamint szinadéki ügyvezetett Imbrénnélkül vannak, de minden laposkában és hüvelyben benne van szinnyomással a „Tajeg“ és a gyűrésallírása „Modiano“

Főraktár: Strelinger Márk m. kir. dohány-nagyárudájában.

TÁVIRATOK.

A háborus helyzet.

A tartalékosokat nem bocsátják haza. — Skutarit csak a jövő héten adják át. — A londoni reunió. — A bolgárok nem adják vissza a szerb ágyukat. — A tőzsde.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A háborus helyzetben ma ninesen változás s mindössze az a kiemelkedőbb momentum, hogy Skutarit még nem vették át a hatalmak, hanem majd csak a jövő héten történik meg Skutari átadása. Az átadást azonban csak az átvételi módozatok megállapítása hátráltatja. Bár a helyzet elég kedvező, behívott tartalékosainkra nem ütött a szabadulás órája, mert a hadvezetéség közlése szerint, a tartalékosokat egyelőre nem bocsátják haza.

Mai jelentéseink különben a következők:

A tartalékosokat nem bocsátják haza.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: **A hadvezetéség közli, hogy egyelőre nines tervbe véve a határokon behívott tartalékosok szabadságolása, mert mindaddig, míg a balkáni kérdések teljesen rendezve nem lesznek, a monarkianak az eddigi katonai készenléte fenn kell tartani.**

Skutarit csak a jövő héten adják át.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Cetinjből sürgönyzik, a nemzetközi flotta tengerészcsapatai csak néhány nap mulva vonulnak be Skutariba, amikor Skutari átadására a megállapodások megtörténtek. Így tehát Skutari átadását a jövő hétre elhalasztották.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából sürgönyzik: A Stefani ügynökség jelentése szerint Skutari polgári kormányzója San Giovanni di Meduába ment, hogy Miklós király megbízásából megállapodjék a nemzetközi flotta paranesnokával Skutari átadásának módozataira nézve. Az átadás mindenestre ünnepeles formában fog megtörténni.

A londoni reunió.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a reunió mai ülésén főleg két vitás kérdést fog tárgyalni: nevezetesen Albánia déli határait és azt, hogy ki legyen Albánia királya. A fejedelem személyére nézve a londoni jelentés szerint Ausztria-Magyarország és Olaszország már megállapodást kötöttek, de ezt még egyelőre titokban tartják. A mai tárgyalás meglehetősen hevesnek ígérkezik, mert Albánia déli határait nézve lényeges ellentétek vannak a hatalmak között s Franciaország például Görögországot támogatja Albánia rovására.

A bolgárok nem adják vissza a szerb ágyukat.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott nagy izgalom uralkodik a miatt, hogy Bulgária nem akarja visszadni azt a száznegyven ágyut, amit Szerbia a bolgárok segítségére Drinápolyhoz vitt, holott ezek nélkül a nehéz ostromágyuk nélkül a bolgárok Drinápolyt nem tudták volna bevenni.

A tőzsde.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén ismét kedvező volt a hangulat s az egyes értékek néhány koronával emelkedtek. A déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 827.50, Osztrák Hitel 629.50, Koronajáradék 82.60, Jelzáloghitelbank 437, Leszámitoló Bank 524, Hazai Bank 286, Magyar Bank 564, Rimamurányi 727, Salgótarjáni 781, Közüti Vasut 638, Villamos Vasut 364.

Lónyai Stefánia grófné a királynál.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Lónyai Stefánia grófné ma reggel Oroszvárról automobilon Bécsbe érkezett s innen Schönbrunnba ment, ahol a király d. e. 11 órakor külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után a grófné visszautazott Oroszvárra.

A Lukács—Désy-pör.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti királyi törvényszék elnöke Désy Zoltán rágalalmazási pörének főtárgyalását május hó 27-ikére tűzte ki. Érdekes a tárgyalást kitűző végzésnek az a része, amely a panaszos Lukács László miniszterelnököt a tárgyaláson való személyes megjelenésre kötelezi.

Katonák automobill-szerelésétlensége.

Budapest, május 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délelőtt Bécs külvárosában Dornbachban egy katonai automobil fölborult s az automobilban levő katonák közül 12-en súlyosan megsebesültek.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	10.92
Buza (októberre)	11.64
Rozs (áprilisra)	9.92
Rozs (októberre)	10.15
Zab (októberre)	8.53
Tengeri (májusra)	7.92
Tengeri (júliusra)	8.10

Felelős szerkesztő: Somfai János.

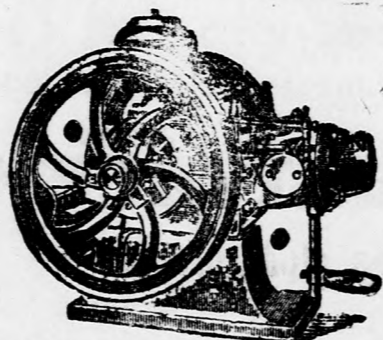
Egy kellő képzettségű fiatal ember állást nyerhet 60 korona kezdő fizetéssel.

Német, magyar és szerb nyelv tudása megkívántatik.

Első Nagybecskereki Hengermalom, Annau és Wingerl cégnél.

187-21

A világhírű és legújabb rendszerű

TELEFON 12-76

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajsükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

112-50.7

A temesvári m. kir. folyammérnöki hivataltól. 825—1913. sz. 184—3.1

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alóírott ezennel közhírré teszi, hogy a Béga-csatorna védőtöltéseiben ebben az évben termelt fű kisebb szakaszokban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatik.

Az árverés folyó év május hó 20-án reggeli 8 órakor az Ötvény község melletti béga-csatornai hidnál veszi kezdetét:

1. május hó 20-án Temesvártól az ittebei zsilipig.

2. Május hó 21-én az ittebei zsiliptól Jankahidig.

3. Május hó 23-án Temesvártól a öszényi hidig (kezdetét veszi reggel 7 órakor az öszényi béga-csatornai hidnál) terjedő csatorna szakaszokon és pedig mindenütt a helyszínén lesz az árverés a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttjei által megtartva.

Miről a venni szándékozókát tájékoztás céljából oly megjegyzéssel értesitem, hogy a kir. folyamfelügyelőknél és a kir. csatorna-öröknél, nemkülönbén a Béga-csatornával szomszédos községek előjáróságainál úgy az árverés alá kerülő szakaszoknak részletes kimutatását mint az árverési feltételeket mai naptól kezdve megtekinthetik.

Temesvár, 1913. évi április hó 30-án.

A hivatal főnöke:

Cseresnyés Jenő,
kir. műszaki tanácsos.

M. Kir. Államvasutak Üzletvezetésége Szeged.

11221—1913. szám.

1795—x.9

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetésége pályázatot hirdet a vonalain legközelebb betöltésre kerülő állomás-felügyelő, raktárnok és kalauz jelölti állásokra.

Pályázhatnak oly fedhetlen előéletű magyar állampolgárok, akik 18. életévüket betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek és valamely középiskola vagy polgári iskola alsó négy osztályát, illetőleg ezekkel egyenrangú más iskolát sikerrel elvégezték.

Azok, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, katonai igazolványukat tartoznak bemutatni.

Az állomásfelügyelő és raktárnok-jelölti állásra folyamodók az említett kellek beigazolása esetén kezdetben 2 kor-napibérrel alkalmaztatnak s az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak, azonkívül a szakvizsgálatok letétele után fokozatos napibéremelésben részesülnek, míg a kalauzjelölti állásra pályázók 3 hónapig mint segédfekezők tartoznak szolgálatot végezni, mely idő elteltével 2 K napibér élvezete mellett kalauzjelöltté vétetnek fel, az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak és szolgálati utazásaik után a szabályszerű kilométer- és órapénzben részesülnek.

A pályázati kérvények 1 koronás okmánybéllyel ellátva és eredeti okmányokkal felszerelve legkésőbbén folyó évi május hó 15-ikéig a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetéségéhez nyújtandók be.

Szeged, 1913. évi március hó.

Az üzletvezetéség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Törökbecsei járás főszolgabirójától.
2574—1913. sz. 185—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben megüresedett II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi május hó 22. napjáig nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1000 korona évi fizetés és 40 kor. utiátalány.

A választás napját később fogom kiüzeni. Törökbecse, 1913. évi április hó 30-án.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

Üzleti berendezés és áru,
pálinkafőző kazán, hordók,
kádak, vasüstök és butorok

eladók

Melenczei-utca 416. sz. a.

188—31

Hirdetmény.

Nagyzezsény község képviselőtestülete három ártezi kut furását határozta el

A munkát elvállalni szándékozó mestereket felkérjük, hogy ajánlataikat május hó 20-ig beadják.

Nagyzezsény, 1913. május hó 5.

183—3.2

A községi eljáráság.

A felszámolás alatt álló Első Jarkováci takarékpénztár részv.-társ. VÉGELSZÁMOLÁSA.

Követelésekre befolyt	1697	83	Megvett ingatlan	555	92
Eladott ingatlanért befolyt	1000	—	Kamat	24	70
Arverésen eladott követelésekért befolyt	350	—	Ügyészi költségek	2111	72
			Kezelési költségek: bélyeg, posta, nyomtatvány, hirdetés, utazás	355	49
	3047	83		3047	83

Nagybecskerek, 1913. évi márczius hó 1-én.

A felszámoló bizottság:

Fodor s. k.

Wattay Pelbárt Endre s. k., elnök.

Szávics s. k.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a volt

HAIDEGGER ÖDÖN féle

fűszer- és csemegeáru üzletet megvettem,

mely alkalommal bátorkodom teljes tisztelettel kérni, hogy elődöm iránt tanúsított bizalmukkal engem is kitüntetni méltóztassanak.

Főtörökvesem oda fog irányulni, hogy a legjobb minőségű áruval, olcsó és pontos kiszolgálás által teljes megelégedésüket és bizalmukat kiérdemeljem.

Üzletemet nagybecsü pártfogásukba ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Fendler József,

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő) utca.

181—31

Szenzációs olcsó árak!

10.000 pár cipő

137—57.40

elarusittatik, amíg a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

	Ezelőtt korona	Most korona
1 pár erős strapa bőrcipő	8—	6 50
1 pár finom box vagy R. chevro, fűzős vagy gombos magas	11—	7 50
1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, fűzős v. gombos magas	15—	9—
1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben	3—	1 60

Női cipők:

1 pár finon R. chevro vagy R. box, magas fűzős vagy gombos	11—	7—
1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas fűzős vagy gombos	14—	9—
1 pár legdivatosabb lakcipő nagy esattal és szalaggal	9—	5—
1 pár finon R. chevro félcipő, gombos vagy fűzős	7 30	6—
1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatosabb színekben	3—	1 60

Gyermek cipőcske:

1 pár tartós, magas bőrcipő fűzős vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban	3—	1 70
--	----	------

Nagyobb gyermekcipők szintén csodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fagonu és kivitelü rámasvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyü belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetők be.

A meg nem felelő cipők a legszivesebben kicseréljük.

Levébeli megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek

Benó Testvéreknél ezelőtt **Kokits A. F.**

rövid-, divat-, játék- és cipőáruraktár — a „Pillangóhoz“ — Nagybecskerek.

Ragadja meg mindenki az alkalmat és szerezze be cipőszükségletét, amíg a készlet tart, mert olcsó vásárlásról van szó.